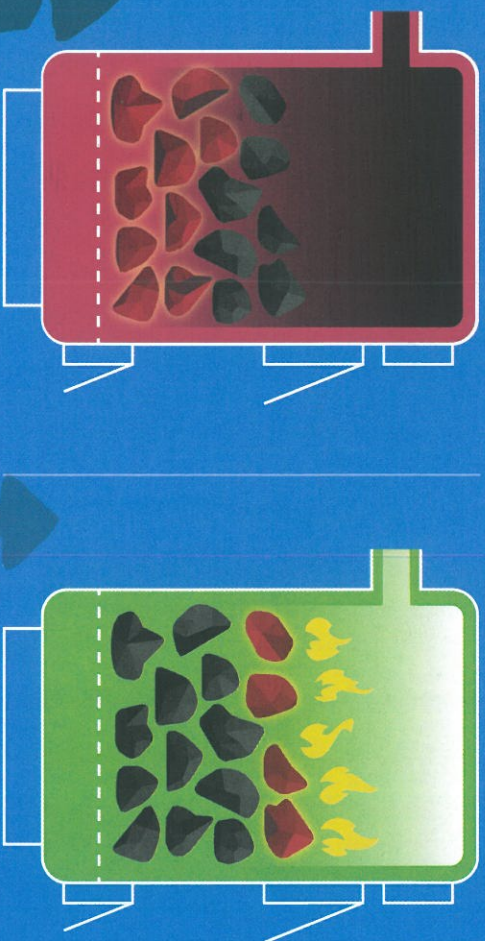

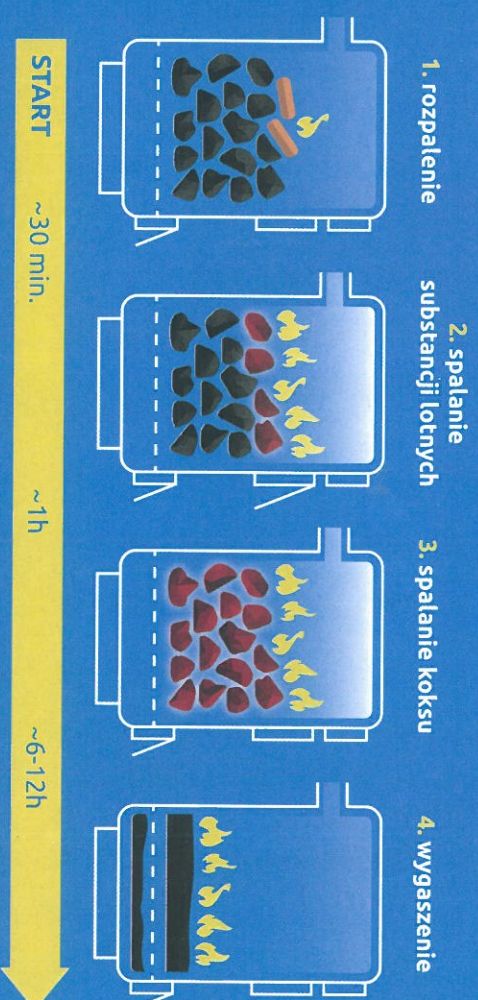
KĄŻDE PALENIE SZKODZI?

Kolejny sezon grzewczy to okres znacznego wzrostu w powietrzu bardzo niebezpiecznych dla zdrowia i życia zanieczyszczeń oraz trutczn. W Polsce **zmarło** m.in. z tego powodu w 2010r. **ponad 48,5 tys.**, a w 2012 **około 26 tys.** mieszkańców.

Do roku 2027 mają być wycofane z eksploatacji kotły komorowe, ręcznie napełniane przez otwór zasypowy. Piece te, w większości **z górnym odciąganiem spalin**, przy niewłaściwej eksploatacji, **rozpalanie od dołu**, są źródłem kłębow grząjącego, toksycznego dymu, pyłów i sadzy, szczególnie uciążliwych dla sąsiadów. W dymie tym znajduje się niespalony tlenek węgla. Stosując ekonomiczne i ekologiczne w tych piecach spalanie węgla i drewna - **od góry** - ogrzejesz mieszkanie o 30% taniej i o 50-80% czyszej, zyskując wdzierczność podtruwanych do tej pory sąsiadów.

Rozpalanie od góry - krok po kroku

1. Ile paliwa załadować? Pierwsze próby palenia **od góry** zacznij od warstwy **10-15cm**, aby upewnić się, że kocioł jest w miarę szczelny i da się kontrolować temperaturę dopływem powietrza. Potem, jeśli trzeba – można ładować do pełna, czyli do dolnej krawędzi drzwiczek załadunkowych. Ani się obejrzysz jak złapiesz wprawę w doborze ilości paliwa do pogody za oknem. Jeśli wyspiesz za mało, krzywdą się nikomu nie stanie – możesz kontynuować palenie np. sposobem kroczącym.

2. Po rozpaleniu dopływ powietrza (pierwotnego i wtórnego) reguluje się uchylaniem kłapek drzwiczek załadunkowych i drzwiczek popielnika, wg ogólnie stosowanych zasad.

Kocioł będzie nagrzewał się wolniej niż dotąd, ale osiągnięcie **~40°C** nie powinno zająć więcej niż **~30 min.** Jeśli trwa dłużej – dajesz zbyt małą rozpatkę lub zbyt mało powietrza.

3. Po około dwóch godzinach gazy się wypalą i w kotle pozostanie sam żar. Wtedy wskazane jest zamknięcie dopływu powietrza wtórnego i wykręcenie śruby przy dolnej klapce, aby domykała się do końca. Nie jest jednak tragedią gdy nie ma możliwości tego zrobić: powietrze wtórne będzie nieznacznie acz niepotrzebnie chłodzić kocioł.

4. Jeśli potrzebne jest grzanie na okrągło, można:

- do resztki żaru dokładać dalej paliwo matymi porcjami lub sposobem kroczącym
- rozpalic ponownie od góry wykorzystując resztkę żaru.

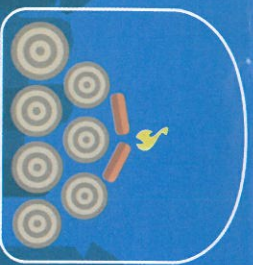

Rozpalając ponownie **od góry** z użyciem resztki żaru trzeba najpierw przełożyć ten żar z rusztu do wyczyszczonego uprzednio popielnika (NIE DO WIADRA – **żar wydziela trujące gazy!**), wtedy załadować na ruszt nową porcję paliwa, a następnie przeniesić żar na wierzch zasypu, dodając rozpałkę. Żar (nawet gdy nie jest już czerwony) oraz lekko ciepła jeszcze instalacja znakomicie ułatwiają i przyspieszają ponowne rozpalenie.

W KOTŁACH Z NADMUCHEM nie powinno zmieniać się ustawień sterownika, chyba że temperatura będzie rosła za wolno / za szybko – wtedy trzeba skorygować moc nadmuchu. Przedmuchy powinny być bardzo krótkie (kilkana sekund) ale dość częste (co parę minut) – tak, by w kotle nie gromadziły się palne gazy w ilościach wybuchowych, ale też by temperatura wody nie wzrastała.

JAKIMI PALIWAMI można palić **od góry**? Właściwie **dowolnym rodzajem węgla czy drewna**, przez którego grubszą warstwę twój kocioł jest w stanie przepchać powietrze. Nie ma sensu palić w ten sposób jedynie **koks**u – on zawsze spali się czysto, bo nie zawiera już lotnych smół.

Rozpalanie od góry w kominku

W długich, niskich paleniskach

Dokładaj od przodu, przesuwając żar do tyłu

W których piecach i kotłach można palić od góry?

Technicznie da się w każdym piecu i kotle górnego spalania – tj. takim, który ma wylot spalin w "suficie" komory zasypowej. To ~90% kotłów, piece "kozy", kaflowe, kominki.

Do poprawnego palenia od góry w kotłach bez nadmuchu konieczny jest wlot powietrza wórnego. Bez tego też uda się rozpałić, ale paliwo nie będzie należycie dopalane.

Jeśli masz wątpliwości – **zapytaj producenta** swojego pieca/kotła/kominka (to, że nie ma palenia od góry w instrukcji obsługi, nie znaczy jeszcze, że nie da się tak palić).

NIE PAL:

- plastikowych opakowań i innych tworzyw sztucznych,
- mebli, płyt wiórowych, laminowanych, malowanych, lakierowanych,
- impregnowanego i malowanego drewna,
- pampersów,
- odpadów medycznych,
- tekstyliów, butów,
- nasyconych farbą kartonów, zadrukowanej makulatury i in.

Jest sporo materiałów z pozoru niewinnych, które dopiero przy spalaniu uwalniają najcięższe trucizny. Na przykład:

- **poliuretan** - pianka do uszczelnień i izolacji oraz składnik butów i odzieży. Podpalona wydziela cjanowodór - związek cjanu, zabójczy gaz o charakterystycznym zapachu migdałów, który był bazą do stosowanego w komorach gazowych Auschwitz cyklonu B.

- **malowane i lakierowane drewno** - lakiery zawierają chlor, który w wysokiej temperaturze wydziela się jako gaz (był stosowany jako gaz bojowy) i reaguje z wodą tworząc kwas solny. Już minimalne ilości par tego kwasu, gdy skondensują wewnątrz kotła, skutecznie, mieszącami wgrzają się w blachę. Za parę lat zdziwienie: dlaczego prawie nowy kocioł cieknie?

Od 1 września br. obowiązuje zakaz stosowania do ogrzewania węgla brunatnego, mętów, flotokonzentratów oraz biomasy stałej o wilgotności powyżej 20%. Ograniczenie zawiera uchwała antysmogowa przyjęta przez Sejmik Województwa Śląskiego.

Nie będziesz zabijał

Pamiętaj piec nie jest śmietnikiem!

Zadbaj o swoje palenisko tak, jak dbasz o swoją rodzinę.

**Przymierze
Śląskie**

Ulokkę przygotowało i rozprawadza Stowarzyszenie Przymierze Śląskie.
Projekt dofinansowany przez Powiat Tarnogórski.

Konsultacje: 605 593 435 Joachim Ganszyniec